

GENSTARTSTEAM FOR KULTUR- OG IDRÆTSLIVET

KULTUR- OG IDRÆTSLIVET SKABER FÆLLESSKABER, OMSÆTNING OG ARBEJDSPLADSER

Kultur- og idrætslivet lever, udvikler sig og udfolder sig i kraft af mødet med borgerne, og borgerne lever, udvikler sig og udfolder sig i kraft af mødet med kultur- og idrætslivet. Kultur- og idrætslivet har en stor betydning for borgernes sundhed og velvære. Det er her, der er mulighed for at mødes; det er her, der skabes fælles oplevelser.

Kultur- og idrætslivet var blandt de første aktører, der blev ramt af restriktioner i foråret 2020, og store dele af kultur- og idrætslivet har været sat på pause lige siden. Aktiviteter har måttet afvikles for et begrænset antal deltagere – udskydes eller helt lukkes ned.

Kultur- og idrætslivet producerer indhold, der generer publikumsmøder og økonomi – både direkte indtægter og følgeøkonomi. Det seneste ti-år har der været vækst i publikumstilstrømningen og en stigende omsætning i flere dele af kulturlivet. Covid-19 pandemien og de deraf følgende restriktioner rammer derfor både borgerne, udøverne på banen eller scenen og dem, der skaber rammerne for kulturen og borgerne.

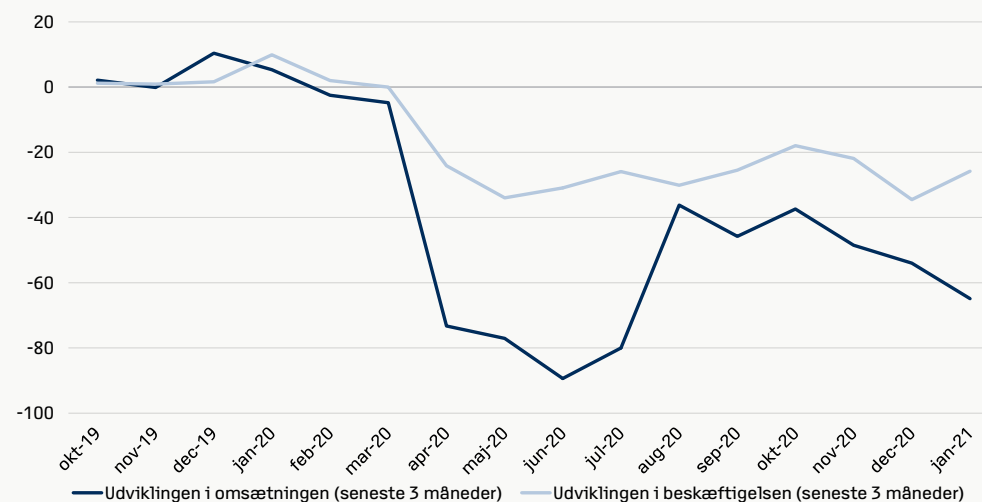
Nødvendigheden af at begrænse smitte og de deraf følgende forsamlingsforbudsregler og øvrige restriktioner som arealkrav, afstandskrav mv. har udfordret de grundlæggende vilkår for kultur- og idrætslivets aktører. Det har derfor ikke været muligt at tilbyde borgerne de aktiviteter, der normalt er med til at skabe fællesskab og sammenhold i idrættens verden; mening og fællesskaber i mødet med kunsten – og i alle de mødesteder som kulturen og idrætten normalt skaber for borgere i det danske samfund.

Kriser har det med at udkrystallisere, hvad det hele egentlig handler om: At skabe møder. Møder mellem mennesker; møder med kunsten og kulturen. At være del af kultur- og idrætslivet er at være med til at udvikle og udfolde et værdifællesskab, som er bærende for sammenhængskraften i samfundet. Hvis der er noget, danskerne er blevet mindet om under covid-19 pandemien, så er det, at kultur- og idrætslivet har afgørende betydning for fællesskabet - både i hverdagen og i de særlige øjeblikke. Det er her, værdier formes, og mening skabes på tværs af generationer, på tværs af landet og mellem mennesker.

Kultur- og idrætslivet er fundamentet i vores samfund og samtidig forudsætningen for, at vi som samfund kommer igennem krisen: det er kultur- og idrætslivet der kan samle, berige, bearbejde og dermed reparere de fællesskaber, som er blevet revet fra hinanden som en konsekvens af sundhedskrisen.

Året 2020 slog i den grad fast, at danskerne nyder og har brug for kulturens og idrættens fællesskaber. Genåbningen af kultur- og idrætslivet er en helt nødvendig del af det, at vende tilbage til normalen.

Udvikling i omsætning og beskæftigelse indenfor kulturerhvervene fra oktober 2019 – januar 2021. Enhed: Index

Kilde: Statistikbanken, tabel KBS1

ANBEFALINGER

EKSPERTGRUPPE OG GENÅBNINGSPLAN

Udfordring

Kultur- og idrætslivet bliver ikke formelt inddraget tilstrækkeligt i de beslutninger, som regeringen og myndigheder træffer. Kultur- og idrætslivet mangler desuden en langsigtet og differentieret genåbningsplan baseret på faktiske forhold, der beskriver i hvilken rækkefølge og hvilke tempi kulturens og idrættens aktører kan forvente at åbne.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kræver ikke finansiering

For at kvalificere og styrke dialogen mellem kultur- og idrætslivet, myndigheder og regeringen nedsættes en rådgivende ekspertgruppe fra kultur- og idrætslivet, som kontinuerligt skal bistå myndigheder og regering med udarbejdelsen af en differentieret genåbningsplan.

En rådgivende ekspertgruppe skal bistå myndigheder og regering med udarbejdelsen af en faktabaseret langsigtet og differentieret genåbningsplan herunder fx sikkerhedsmæssige spørgsmål knyttet til branche- og aktørspecifikke problemstillinger samt medvirke til udarbejdelse af holdbare retningslinjer for institutionerne i de forskellige faser af genåbningen. Ekspertgruppen vil også kunne bidrage med input om nye sektorspecifikke videnskabelige studier af fx kultur- og idrætslivets værdi for bl.a. trivsel og sundhed eller risici forbundet med deltagelse i kulturelle- og idrætslige aktiviteter, som myndigheder ikke nødvendigvis selv er opmærksomme på. Ekspertgruppen skal tage højde for kultur- og idrætssektorens behov for et længere perspektiv, når der udvikles løsninger ift. genåbning og ansvarlig afvikling af aktiviteter.

Ekspertgruppen skal være sammensat af medlemmer fra kultur- og idrætslivet, der har erfaring og viden om fx håndtering af publikum og brugere i både større og mindre grupper. Ekspertgruppen vil sikre, at en kontinuerlig dialog mellem sektorens aktører, myndigheder og regering bliver opretholdt, så genåbningsplanen på bedst mulig måde kan imødegå sektorens behov.

ANBEFALINGER

NATIONAL KAMPAGNEINDSATS

Udfordring

Borgerne har ikke deltaget i kultur- og idrætslivets aktiviteter gennem en lang nedlukning. Der er behov for en landsdækkende kampagneindsats med fokus på genåbning af kultur- og idrætslivet med klare udmeldinger fra myndigheder og politisk niveau om, at borgere nu igen kan tage del i kultur- og idrætslivet.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kan delvist finansieres inden for midler afsat til forslag udviklet i genstartsteamet. Teamet anbefaler, at der afsættes 2 mio. kr. til en national kampagneindsats.

En bred landsdækkende kampagneindsats udvikles og afvikles umiddelbart efter en genåbning af hele kultur- og idrætslivet, der opfordrer borgere til igen at tage del i kultur- og idrætslivet.

Der igangsættes en landsdækkende kampagne med to indsætter:

- 1. Landsdækkende lokale initiativer i genåbningsperioden, hvor der laves en understøttende kampagne, der bakker op omkring de aktiviteter som foregår i det offentlige rum – '100 dages festival'.
- 2. Stort nationalt initiativ i sensommer/efteråret – en form for fejring/kulmination, når vi er på den anden side og kultur og idrætslivet er åbent igen

En festivalindsats vil forde, at der kan indledes samarbejde med kommuner om brugen af offentlige rum til kultur- og idrætsaktiviteter. Løsningen vil endvidere kræve deltagelse fra en lang række aktører inden for kultur- og idrætslivet og skal derfor koordineres og planlægges i et særskilt nedsat sekretariat (nedsættes efter udbud til kultur og idrætslivets aktører), der f.eks. også kan afsøge mulighederne for sponsering fra virksomheder, private og fonde.

Det er helt centralt for kampagnens succes og rækkevidde, at indsatsen bakkes op af kommuner, myndigheder og fra politisk hold. Som del af en samlet indsats kan der indgås dialog med landsdækkende public service medier, som Danmarks Radio og TV 2, om at støtte op og medvirke i kampagneindsatsen og kultur- og idrætslivets aktiviteter ved at vise og producere indhold fx 'spil/vis dansk'-forløb på de to mediers platforme.

ANBEFALINGER

SUPERLIGAORDNING, S.A.F.E. OG CORONAPAS

Udfordring

Man kan ikke samles fysisk om kultur- og idrætsoplevelser pga. smitterisiko.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kan støttes inden for midler afsat til forslag udviklet i genstartsteamet. Teamet anbefaler, at der afsættes 5 mio. kr. til S.A.F.E.

Det anbefales, at regeringen bakker op om gennemførelse af S.A.F.E.

Det anbefales, at Superligaordningen implementeres bredt i kultur- og idrætslivet, når det er muligt.

Det anbefales, at kultur- og idrætslivet tænkes ind fra start ifm. udviklingen af et coronapas, så coronapasset hurtigst muligt kan komme i anvendelse på tværs af kultur- og idrætslivet.

Antigentest trods lavere sensitivitet end PCR kan muligvis være med til reducere smitterisiko ved arrangementer. Der mangler storskala-forsøg af effektiviteten af antigen test vs. PCR test ved større arrangementer. Regeringen har fået præsenteret S.A.F.E. Denmark (SARS-CoV-2 Antigen-testing of Fans before Events in Denmark), som er et storskala-studie af COVID-19 antigen testning af publikum forud for kampe i 3F Superliga. Hvis antigen testen effektivt reducerer smitte ved større arrangementer med adskilte sektioner med siddende publikum (jf. Superligaordningen), kan anvendelsen af antigen test forud for større arrangementer med siddende publikum indrettet efter Superligaordningen fremadrettet tænkes ind i den brede genåbning af kultur- og idrætslivet. Det anbefales, at regeringen tilvejebringer den fornødne hjemmel til gennemførelse af S.A.F.E. Det anbefales desuden, at Superligaordningen implementeres bredt i kultur- og idrætslivet, når det er muligt. Endelig anbefales det, at kultur- og idrætslivet tænkes ind fra starten ifm. udviklingen af et coronapas.

ANBEFALINGER

INNOVATIONSLABORATORIUM

Udfordring

Kultur- og idrætsaktører er udfordrede af at skulle udvikle nye, digitale formater på kort tid, for at brugerne kan tilbydes online platforme under nedlukning og begyndende genåbning. Der mangler udviklingsmidler til at finde nye løsninger.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kan finansieres inden for midler afsat til forslag udviklet i genstartsteamet. Teamet anbefaler, at der afsættes 6 mio. kr. til et innovationslaboratorium.

Der skal udvikles et agilt tværgående innovationsprojekt: kultur- og idrætslivets 'innovationslaboratorium', som kan understøtte udvikling af smarte nye løsninger, formater og koncepter og evaluere på dem efterfølgende. Indsatsen skal bl.a. hjælpe de dele af sektoren, som har vanskeligheder med at genåbne og udkomme i en tid med corona. Det være sig digital understøttelse af publikumshåndtering, crowd management løsninger, nye digitale udgivelses formater mm.

Et 'innovationslaboratorium' for idræts- og kulturliv vil sikre fagkompetencer og ressourcer til at identificere, udvikle og teste nye formater til at genstarte kultur- og idrætslivet på den korte bane og skabe styrkede brugeroplevelser på længere sigt.

Det kunne eksempelvis være helt nye onlineformater, eksempelvis ved Virtual Reality udstillinger eller brug af hologram-teknik. Det kan også involvere digitale platforme, der kan sikre afstand, differentierede ankomsttidspunkter mv. Et fælles 'innovationslaboratorium' kan samtidig samle partnere på tværs og sikre deling af best-practices på tværs af aktørerne. Eksempelvis ved at videreudvikle løsninger, der oprindeligt er målrettet en type aktører, til også at kunne styrke andre aktører i andre dele af kultur- og idrætslivet. Hensigten er bl.a. at skabe et rum for udviklingen af de nye metoder og værktøjer til kreative løsninger, der skal få borgerne tilbage til kultur- og idrætslivet.

'Innovationslaboratoriet' udformes som en projektorganisering og med repræsentation i en governancestruktur, hvor både kultur og idræt er involveret. Til 'innovationslaboratoriet' etableres en styregruppe på tværs af kultur- og idrætslivet, der sikrer, at nye løsninger kan gavne både kultur- og idrætslivet. Styregruppen kan også byde ind med projekter og skal prioritere, hvilke teknologier og indsatser, der skal testes. Det er vigtigt, at løsningerne udvikles i tæt samarbejde med aktørerne, som står med udfordringerne.

ANBEFALINGER

DATAINDSAMLING

Udfordring

Der er mangel på detaljeret viden om borgernes bekymringer, overvejelser og motivationer ift. kultur- og idrætslivet i lyset af corona.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kan finansieres inden for midler afsat til forslag udviklet i genstartsteamet. Teamet anbefaler, at der afsættes 0,5 mio. kr. til dataindsamling.

Covid-19 har sat sine tydelige spor og har haft konsekvenser for borgere og aktører i kultur- og idrætslivet, men der er hidtil foretaget få undersøgelser af, hvordan borgere har mærket konsekvenserne.

Der igangsættes løbende kvantitative analyser/opinionsmålinger med fokus på at belyse og forstå borgernes bekymringer, overvejelser og motivationer ift. kultur- og idrætslivet i lyset af corona.

Den løbende dataindsamling gøres offentligt tilgængeligt, for at aktører, foreninger og institutioner samt myndigheder kan træffe valg baseret på fakta undervejs i pandemien.

ANBEFALINGER

PULJER

Udfordring

På afgørende områder mangler der midler til udvikling og afprøvning af nye formater for aktiviteter, som kultur- og idrætslivets aktører kan søge i forbindelse med en genåbning og genstart af sektoren.

Det overordnede formål med etablering af puljerne er at sikre, at der tilbydes publikums- og deltagerrettede aktiviteter i perioden frem mod fuld genåbning. Puljerne skal derfor støtte op om

- at forberede en sikker og tryk tilbagevenden til kultur- og idrætslivets aktiviteter for borgerne, hvor kultur- og idrætslivets institutioner og organisationer personale- og ressourcemæssigt er parate til at tage imod borgerne;
- at tilbyde aktiviteter, der kan få borgerne tilbage til kultur- og idrætslivet; at stimulere ny aktivitet for de skabende miljøer;
- at understøtte kultur- og idrætslivet ved udvikling og tilpasning igennem afprøvning af nye formater på tværs af genrer og sektorer.

Anbefaling

Kan igangsættes på kort sigt og kan finansieres inden for midler afsat til forslag udviklet i genstartsteamet. Teamet anbefaler, at der afsættes 36,5 mio. kr. til puljer.

Pulje Sikkerhedsmæssige tiltag, der skal understøtte en tryk genåbning

Etablering af sikkerhedsmæssige tiltag, der skal sikre en sikker og tryk tilbagevenden til kultur- og idrætslivet for borgerne ved deltagelse i både udendørs- og indendørs aktiviteter.

Pulje Tilgængeliggørelse af kultur for alle - digitale tilbud til borgerne

Støtte digitale tiltag, f.eks. versionering af allerede udviklede aktiviteter til online-formater, som f.eks. udstillinger; kataloger og andre publikationer; podcast versionering af teaterforestillinger, som kan sikre en tilgængeliggørelse af kulturtilbud til en bredere målgruppe.

Pulje Aktiviteter for vækstlagets aktører

Støtte til aktiviteter i vækstlaget i både kultur- og idrætslivet med henblik på at sikre muligheder for fortsat udvikling og eksponering.

Pulje Nye formater for aktiviteter i det offentlige rum (udvikling og afprøvning)

Omlægning af allerede planlagte aktiviteter til nye formater, f.eks. fra indendørs aktivitet til udendørs eller skalering af en allerede planlagt aktivitet fra f.eks. stort deltagerantal til mindre deltagerantal.

Støtte udvikling og afprøvning af nye formater for aktiviteter i det offentlige rum, herunder:

- udforske muligheder for at skabe innovative platforme for udvikling og samarbejde f.eks. på tværs af brancher; mellem kommercielle og ikke-kommercielle aktører; mellem offentlige og private institutioner og organisationer
- udvikling af aktiviteter i tværsektorielle samarbejder mellem kommuner, foreninger og kultur- og idrætslivets aktører med henblik på samskabelse f.eks. ved borgerdrevne initiativer, der har til formål at skabe borgerinddragende fællesskaber

Pulje 100 dage med kultur og idræt - National kampagne, afvikling af aktiviteter (festival)

Støtte til aktiviteter, der med en festivalindsats vil markere genåbning af kultur- og idrætslivet i hele landet.

ANBEFALINGER

LANGSIGTEDE ANBEFALINGER

Forslag, genstartsteamet opfordrer til, der arbejdes videre med, som kræver en længerevarende indsats og/eller finansiering, som ligger uden for den afsatte ramme på 50 mio. kr.

1 Kulturaktører bag de største live-arrangementer er i økonomisk i klemme under covid-19 pga. langvarigt indtægtstab og særligt lange udsigter til genåbning

Aktører bag de største arrangementer i sektoren – både indendørs og udendørs – har under covid-19 lidt økonomisk. Flere af aktørerne (eksempelvis arrangører af de helt store koncerter, artister samt de store venues) har været stort set afskåret fra enhver form for indtægt siden marts 2020. Udbuddet af events, arrangementer, kultur- og idrætsoplevelser til gavn for borgerne risikerer at blive mindre fremadrettet.

- Aktørerne har særligt lange udsigter til at en genstart overhovedet kan planlægges og dernæst finde sted, da sektoren fx er afhængige af turnerende internationale artister. Det betyder, at en i praksis lang planlægnings- og salgsperiode, som både kan vare op mod et eller to år, først kan begynde, når den generelle smittesituation internationalt, herunder på tværs af de europæiske lande, er løst.
- Aktørerne bag de helt store live-arrangementer forventer derfor først at have udsigt til en genåbning i nævneværdig grad med reelle indtægter i løbet af 2022. For dem afhænger en genåbning af, at man først er lykket med at overleve op mod – og måske mere end – to år uden reel indtjening.

Løsning:

- Kompensationsordninger og anden støtte skal sikre, at aktører i kultur- og idrætslivet kan få økonomisk dækning for tab og ekstraudgifter under en genåbning.
- Der er behov for risikovillig kapital. Det kunne være i form af underskudsgaranti eller en decideret statslig forsikring til arrangører, som ønsker at skabe kultur- og idrætsoplevelser for borgerne, som risikerer at blive aflyst.
- Samtidig skal der fortsat være kompensation til de aktører, der må vente yderligere med at åbne.

2 Børn, unge og voksne er for en tid forsvundet fra kultur- og idrætslivet.

Børn og unge er en helt central målgruppe for kultur- og idrætslivet, som aktørerne har målrettet mange tilbud og aktiviteter til. Børn og unge skal ifm. en genåbning tilbage til kultur- og idrætslivet, hvilket vil kræve ekstra ressourcer og store indsats, også for at særligt udsatte og sårbare børn og unge finder glæden ved kulturen og idrætten igen. Medlemmer i alle aldre skal finde tilbage til foreningerne, idrætten og kulturen.

- Indsatsen kunne understøttes ved at etablere et klippekort til aktiviteter inden for kultur- og idrætslivet til børn og unge og særligt sårbare og udsatte børn og unge.
- For at understøtte voksnes deltagelse i kultur- og idrætslivet kan der arbejdes med en ændring af skatteforhold i form af et nyt bundfradrag ifm. kultur- og idrætsaktiviteter.

ANBEFALINGER

LANGSIGTEDE ANBEFALINGER

Forslag, genstartsteamet opfordrer til, der arbejdes videre med, som kræver en længerevarende indsats og/eller finansiering, som ligger uden for den afsatte ramme på 50 mio. kr.

3 Begrænset kapacitet til nye aktiviteter i 2021

Mange kultur- og idrætstilbud i 2021 vil være aktiviteter, der er rykket pga. af tidligere udskydelse og aflysninger. Mange venues som scener, arenaer, gallerier mv. er i 2. halvår af 2021 med andre ord allerede optaget. Dermed vil mange aktører have svært ved at få plads til nye aktiviteter.

- Alle kultur- og idrætsaktører, kommuner og institutioner opfordres til i fællesskab at tage nye typer af venues herunder udendørs venues i brug ift. at skabe nye lokale kultur- og idrætsoplevelser.

4 Vækstlaget har begrænsede muligheder for eksponering og udvikling

Nedlukning og restriktioner udfordrer særligt nye årgange/dimittender og talenter ift. deres udvikling og eksponering. Vækstlaget i både kultur- og idrætslivet bør støttes mph. at sikre dels, at nye talenter får mulighed for fortsat udvikling og eksponering dels, at unge, professionelle kunstnere og idrætsudøvere fortsat kan udfolde og udvikle aktiviteter i både kommerciel og ikke-kommerciel sammenhæng.

Løsning:

- Der laves en 'vækstlags-ordning', hvor organisationer, virksomheder, institutioner mv. får mulighed for at tilknytte en 'dimittend' i et ansættelsesforløb, der er understøttet økonomisk. Ordningen skal sikre en overgang for de nyuddannede/dimittender/talenter i en tid, hvor der ikke er noget arbejdsmarked og stimulere tættere samarbejde mellem uddannelser og aftagere.
- Konkret foreslås en pilot-ordning etableret hurtigst muligt med evaluering og stillingtagen til mere fast langsigtet indsats.

ANBEFALINGER

LANGSIGTEDE ANBEFALINGER

Forslag, genstartsteamet opfordrer til, der arbejdes videre med, som kræver en længerevarende indsats og/eller finansiering, som ligger uden for den afsatte ramme på 50 mio. kr.

5 Etablerede aktører kan profitere af muligheder for efteruddannelse eller kompetenceløft

Især indholdsleverandører i de kunstneriske brancher er hårdt ramt af landets nedlukninger. Når der genåbnes med restriktioner, er det med nye forretningsmodeller, som kræver nye aftaler og giver nye udfordringer for både leverandører og arrangører. Det er vigtigt at dreje opmærksomheden fra kompensation til investering, så snart det er muligt. En mulighed kan være en øget adgang til efteruddannelse på linje med det, man har set i andre af de hårdt ramte erhverv dels på en åbning af eksisterende uddannelser, dels på kortere erhvervsrettede uddannelser. Tanken er, at kunstnere fra alle kunstarter, kan blive inden for deres fagfelt og samtidig bruge den kommende periode (2021-2022) aktivt på at søge kompetenceløft.

- Der skabes mulighed for kompetenceudviklingsforløb af professionelle kunstnere til at lede udviklingsprojekter fx på sygehuse (som fx hospitalsklovne) og i landets folkeskoler (sangskrivning, digte og maleri, fotokunst og film) med mulig opstart foråret 2021.
- Der laves mentorforløb for kunstnere, som tilknyttes kunstnere med erfaring inden for feltet. Mentorforløb kan omfatte både workshops og netværksmøder med fagprofessionelle og kan lanceres med virtuelle netværksmøder indtil vaccination er udrullet og covid-pandemien under kontrol.

6 Der mangler rettighedsmodeller, der understøtter den digitale omstilling af kultur- og idrætslivet set i lyset af udviklingen hen mod flere tilbud og aktiviteter på digitale platforme under covid-19.

Aktørerne har under covid-19 omlagt aktiviteter til digitale platforme, men idet det er nye forretningsmodeller, der stadig er under opbygning, er der ikke forhandlet klare aftaler for rettighedsmodeller på plads mellem aktørerne.

Løsning:

- Der mangler således standardaftaler på området for de forskellige rettighedsgrupper og forskellige aktivitetstyper, hvilket skal afklares mellem aktørerne.

FORSLAG TIL UDMØNTNING AF MIDLER AFSAT TIL GENNEMFØRELSE AF FORSLAG UDVIKLET I GENSTARTSTEAMET, I ALT 50,0 MIO. KR. I 2021

ANBEFALING	AFSÆTTES
National kampagneindsats	2 mio. kr.
S.A.F.E.	5 mio. kr.
Innovationslaboratorium	6 mio. kr.
Dataindsamling	0,5 mio. kr.
Puljer	36,5 mio. kr.
I alt	50 mio. kr.

GENSTARTSTEAM FOR KULTUR- OG IDRÆTSLIVET

Formand:

Jakob Jensen, adm. direktør DBU

Næstformand:

Signe Lopdrup, direktør Roskilde Festival-Gruppen

Medlemmer:

Peter Mark Lundberg, direktør Dansk Teater

Tine Fischer, direktør CPH:Dox

Esben Marcher, sekretariatschef Dansk Live

Christine Buhl Andersen, forkvinde Ny Carlsbergfondet

Anne-Mette Trier, leder DIF Innovation Lab

Georg Sørensen, adm. direktør MCH (Messecenter Herning, Herning Kongrescenter, MCH Arena og Jyske Bank Boxen)

Mikael Fock, chef og kunstnerisk leder Kulturværftet

Sara Indrio, musiker og formand for Dansk Artist Forbund

Claus Jensen, direktør Varde Museerne

Genstartsteam for kultur- og idrætslivet blev nedsat på baggrund af den politiske aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative og Alternativet af den 27. oktober 2020. Genstartsteamet er udpeget af kulturministeren.